

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 22 и член 25 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 и 64/18) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет ИСТОРИЈА избран предмет за III година на средното стручно образование за економско-правна и трговска струка правен асистент за учебната 2020/21 година.

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет ИСТОРИЈА се базира на целите предвидени со наставната програма за наставиот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, односно наставен предмет со 2 часа неделно односно 64 часа годишно во скратената програма. Наставниот час е со траење од 35 минути.

Наставникот при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од целите, определените поими, методите и активностите утврдени во редовната наставна програма.

Цели на наставата по историја во гимназиското образование е учениците да усвојат суштински, систематизирани, трајни и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста, да придонесе за критичкото мислење и будење на историска свест, изградување на вредносен систем на однесување спрема својот народ и држава, спрема другите народи и држави кон она што претставува цивилизациско достигнување во светот, како и да го продлабочи интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси.

2. Преглед на теми и наставни единици

Тема: Праисторија 4+2=6

Темата се обработува со 4 часа за нови содржини + 2 часа за вежби и повторување.

Содржини:

1. Камено време
2. Метално време
3. Македонија во праисторијата

Тема: Стар век 11+7=18

Темата се обработува со 11 часа за нови содржини + 7 часа за вежби и повторување.

Содржини:

1. Најстари цивилизации
2. Старата еврејска држава
3. Хелада
4. Спарта и Атина
5. Културата на Хелада
6. Балкански народи
7. Настанок на Римската држава
8. Внатрешни борби во Римската држава
9. Христијанството во Римската држава

Тема: Среден век 11+7=18

Темата се обработува со 11 часа за нови содржини + 7 часа за вежби и повторување.

Содржини:

1. Европа пред големата преселба на народите
2. Европа и нејзиното живеење во среден век
3. Улогата на религијата во средниот век
4. Културата во средниот век
5. Општествено-економски промени во развиениот и доцниот среден век
6. Создавање на нови држави на Балканот
7. Османлиската држава

8. Потпаѓање на балканските држави под османлиска власт

Тема: Нов век $10+6=16$

Темата се обработува со 10 часа за нови содржини + 6 часа за вежби и повторување.

Содржини:

1. Граѓанството во борба за нови политички права
2. Големата француска револуција
3. Подем на европската демократија
4. Културата во Европа во втората половина на XIX век
5. Развој на граѓанството во балканските земји
6. Разгорување на национално-ослободителното движење кај балканските народи по османлиската власт во почетокот на XIX век
7. Миграции и емиграции од крајот на XVIII век до Првата светска војна

Тема: Најново време $4+2=6$

Темата се обработува со 4 часа за нови содржини + 2 часа за вежби и повторување.

Содржини

1. Спротивности во Првата светска војна
2. Науката и културата меѓу двете светски војни
3. Втора светска војна

3. Дидактички препораки

Наставникот може да ги применува сите верифицирани методи и техники на учење во согласност со дефинираните цели. Се препорачува засилување на проблемско-творечкиот методски систем, аналитичко-интерпретативниот и корелациско-интегративниот. Наставникот треба да иницира самостојна активност на учениците, да ги води кон смисловно рецептивно и смисловно активно учење и да го корегира механичко-рецептивното механичко активното учење.

При реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет **ИСТОРИЈА избран за III година**, појдовна основа е редовната наставна програма (конкретните цели, поими, предложените активности и методи). Потребно е интегрирано планирање односно целно и содржинско поврзување како и планирање на наставата со поврзување на учењето со искуството на учениците. За реализација на наставниот предмет, треба да се применуваат интерактивни форми и методи (техники на учење и активност). Од интерактивните методи ќе се употребуваат: работа во групи, дискусии, дебати, бура на идеи, анализа на текст и документи, анализа на случај, но и традиционални методи: куси предавања, насочен разговор. Препораките за користење на скратениот фонд на часовите се дадени како ориентација, заедно со конкретните цели/содржини што не треба да го ограничува нивното прераспоредување според потребите при реализацијата.

Ученикот треба да биде поттикнат на континуирано активно следење на наставата, усвојување на нови содржини, критичко учење и размислување, усвојување на определени знаења, умеења и способности темелни за неговиот идеен живот.

При распределбата на часовите дозволена е креативност и еластичност на наставникот во реализацијата на целите.

Проверувањето на знаењата на учениците треба да се врши во сите фази на наставниот процес, при реализација на нова содржина, повторување, проверување, систематизирање, вежбање и истражување. Проверувањето се врши преку различни техники за работа со историски текстови, илустративен материјал, самостојна анализа на историските текстови и илустрации, толкување на историски документи и вреднување на различни интерпретации. При следењето и оценувањето се применуваат различни постапки (усно и писмено проверување, тестови на знаења, изработка на семинарски трудови, реферати, активности на ученикот во текот на часот).

Наставникот ќе користи наставни средства и помагала што се определени со редовната наставна програма.

Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставник согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната настава програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет ИСТОРИЈА за III година средно стручно четиригодишно образование за учебната 2020/2021 година ја утврди

Арх. Бр. 13-9341/19

16.9.2020 година

Министер за образование и наука,

Мила Царовска